№ 120. Neue Jüdische Zeitung. II. Jahrgang.

נייע יידישע צייטונג

דיא „נייע יידישע צייטונג" ערשיינט יעדן דיענסטאג אינ פרייטאג.

פרענומעראציאנס-פרייז:
גאנצעריג 7 פל. — קר.
האלבעריג 3 „ 50 „
פיערטעליריג 1 „ 75 „

דיא רעדאקציאן אונד אדמיניסטראציאן
וועפינדעט זיך
Schiffmannsgasse 6, Budapest,
וואהין אויך דיא פרענומעראציאנס-
געלדער צו זענדען זינד.

אינזעראטען
ווערדען בילליגסט בעריעכנעט.

ב"ה בודאפעסט, כו תמוז. Budapest, Freitag 14. Juli 1882. שנת תרמ"ב לפ"ק.

דיא קאנאנען שפרעכען!

עגגלאנד פערשטעהט קיין שפאס. איא עס זיך אים וויכטיגע אינטערעססען דיעזעס שטאאטעס אנדערלעט. עס האט אנגעגעבען: גערעכט אונד דא א"אבר פאטשא איזט אללע דיא אנגעגעבען איזט. בעגעדע אנשווערונגען אב. יא זאגאר דיא שטאדט אלעקסאנדרען אין פערשיידענסטשטאנד צו זעטצען בעזאגען, דא האט דער עגגלישע אדמיראל סימאר דיא גערילד פערלאנגען אונד רבטעט אין אלטטאגס אין דיא עגגלישע רעגיערונג. דיא בעפעסטיגונג דער שאנצען וואפאנען אינזטעללען, דא ער זאגטע דיא שארט אבסאבאדיגען וועדרע אונד דערעטט עגגלישע דען קריעג. עקלערע.

איא איזט אללעקאנדרען פאס 11. דיעזעס געמעלדעט ווערד, האט דאס אבסאבראמאנטע איזט דיא בעפעסטיגונג אלעקסאנדרען בעגאנגען. דרייא פאנצערשיפפע עאפפנעטען דאס פייער. דיא עגגלישען קאנאנען שאסען פאן דען פעסטונגען אונד אלעקסאנדרען בעגאנגען. דיא אללעקסאנדרען אנטווערטעטען דאס פייער. דיא עגגלישען קאנאנען שאסען פאן דען פעסטונגען מיטדעם, דיא אנטווערטען אונד אנדערע אנשטאלטען אנזאר אינגעגאנגען אין דער וועלכע דיא הייסאנגעקלאגטען אללעס איינגעשאפען העטטען, אללע דיעזע נאכריכטען זינד אבער איינפעלעסאך אונד זאמטס אויך אונזאוך, דאהער איזט עס אם אנגעבראכטستען, דיא אווס אבטהיילונג קיינלעלע שאמטמערדען בעריכטע אבצו-ווארטען. וועלכע שאן דעמגעבסס אבער דען גע-גענווערטיגען וואהרען שטאנד דער אנגעלעגענהייט אויסגעלוכטען זינד ווערדען. — דער אם שלאטשטע דער אינטערעסען וועלעגרד קאריעשאנדענט דעם „דעם-בעגאנגע עللגאנ" מעלדעט אבער דיא עגגלישע דער יינטסטען מאנע אללגעגרד איינ-צעللטיגען: אין דער טיפא פסלאדער שאראפאנ. געللאנגען ווערד אבריגבלעבלר באלד טיפא-לאק, באלד טיפא דיא אדער טיפא דאב צום שיפאטצע דער גערבסלבען אונטערזוכונג אונד נאכפאלגטונג. ווא זיך דער אינטערזוכונגסבטער גערעللאסס, דאס וואנערעלט זיך דיא בעפעסגערע אין שאפאט אין אין פאטלבעס לאגער אום: גערבסבטערר בער טיפפעלן זיך דערפון מיט גערבסבטערנגערן אום דיא וועטטער רבטטער אללען הין אונד הער, פעטט. דע לאפטמען אונד עגדען, בערבטעטע פאלבינסטען טרעפפען אין אונד שבעللבאפען וועדרען אבגנב-שלטט. דיא הבנ. אונד הערפלינגערען הערר-שאפפטס-עקוניפאפטען. דיא שווערען בערבוואנגען, דיא לאנגען רייהען דער גייגערגנגן, דיא פאן דען אנגאבראכטען פאנדוריע יעדען אויגנבליק אויסאנאנדערגעשפרענגט ווערדען, דאס וולבפסס-בעוואהטטע בעגעדטטע דער מבקטיגע הערדען, דיא אינבעדאللפענע פורבטאומקייט דער צו פער-האינדען אונד דער אנשפרטשטטע מטשווילللע דער שאדענפאדען ערגעגנגען דען אינטערע; דאס מען דעם בודרעם. וועלכעס דער עגגערע שופللאטץ דער אינבעדיגונג אבדבעגען. — דיא רבטטער עגטווילקעלן אינע פעבבעדערפאפטען שטעטנקיט: איזט אטטפרען דאס אויך צוי נאכטצים נידט איזט, דא דער פערקעדער צוישען טיפא-לאק אונד פסלאר איזט אן דער נאכט לעבבאפטער אللס בייא טאג. אך בריכט עס וואהל נידט צו ערוועד-טען גמסייערן איינטעשטעקט. דאס באבבאראמענט אונד ווארטעט אין אינגעשעللט. אונד דאס אזוזיג-דאמפפשיפ. „בטטערן בענאנגען, וואורדע אין דען האפען געשיקט, אם דיא אורזאכע צו ערפאהרען. דער קאממאנדאנט פאן אלעקסאנדרען ווינשטע מיט דעם אדמיראל סימאר אין אינטערהאנדלונג צו טרעטען. דארויף פערלאנגטע דער עגגלישע קאפ-מאנדאנט דעם קריעגסדאמפפערס „בטטערן" אللס פאר-ליפיגע בערייטונג דער ווייטערען פערהאנדלונ-גען, דיא אבערבאבע דיא דען האפען בעהערר-שענדען פעסטונג. — דיא עגגלישען קריעגסשיפפע זינד דאהער אין דען האפען אייגעלאפען אונד דא-בען פאר ליפיג דען האפען בעזעטצט. עגגלאנד איזט אם שטאנדע אין וועגען שטונדען 10000 מאנן אייגצושיפפען, וועלכע 10000 מאנן קאممען אום אנדיען, דיעזע זינד בעריים אנטער וועגס. יעטצט האנדעלט עס זיך דארום, ווערד עגגלאנד אויגענבליקלעך אין דער לאגע זיין, אדער מיט דען אויבריגען מעכטען גמיינזאמע זאכע מאכען!

פערשידענע נייאנקייטען.

(דיא אונטערזוכונג דור ערט פארט.) צור אבווינסטעלונג ווירד ווידער דער יייטער גרלאנגען אונד דא גייסטען פייוואר נאכבעזען קאנסטאבלערען, דאס דיא אונטערזוכונ-ג אין דער לאזונג דעם רעטהעלס אנגעלאנגט איזט, אין בראטט גרלאנגען אונד אנגעבראכט בעריכט אום אללעס דיא פאטאנגעגענקלאגטען אللעס איינגע-שאפען העטטען, אللע דיעזע נאכריכטען זינד אבער אינפערלעסיג אונד זאמטס אויך אונזאוך, דאהער איזט עס אם אנגעבראכטستען, דיא אווס אבטהיילונ קיינלעלע שאמטמערדען בעריכטע אבצו-ווארטען. וועלכע שאן דעמגעבסס אבער דען גע-גענווערטיגען וואהرען שטאנד דער אנגעלעגענהייט אויסגעלוכטען ווערדען. — דער אם שופللאטצע דער אינטערזוכונ וועللנערד קאריעשאנדענט דעם „דעם-בעגאנגע עللגאנ" מעלדעט אבער דיא עגגלישע דער יינטסטען מאנע אللגעגרד איינ-צעللטיגען: אין דער טיפא פסלאדער שאראפאנ. געللאנגען ווערד אבריגבלעבלר באלד טיפא-לאק, באלד טיפא דיא אדער טיפא דאב צום שיפאטצע דער גערבסלבען אונטערזוכונ אונד נאכפאלגטונ. דיא הבנ. אונד הערפלינגערען הערר-שאפפטס-עקוניפאפטען. דיא שווערען בערבוואנגען, דיא לאנגען רייהען דער גייגערגנגן, דיא פאן דען אנגאבראכטען פאנדוריע יעדען אויגנבליק אויסאנאנדערגעשפרענגט ווערדען, דאס וולבפסס-בעוואהטטע בעגעדטטע דער מבקטיגע הערדען, דיא אינבעדאللפענע פורבטאומקייט דער צו פער-האינדען אונד דער אנשפרטשטטע מטשווילللע דער שאדענפאדען ערגעגנגן דען אינטערע; דאס מען דעם בודרעם. וועלכעס דער עגגערע שופللאטץ דער אינבעדיגונ אבדבעגען. — דיא רבטטער עגטווילקעלן אינע פעבבעדערפאפטען שטעטנקיט: איזט אטטפרען דאס אויך צוי נאכטצים נידט איזט, דא דער פערקעדער צוישען טיפא-לאק אונד פסלאר איזט אן דער נאכט לעבבאפטער אللס בייא טאג. אך בריכט עס וואהל נידט צו ערוועד-טען גמסייערן איינטעשטעקט. דאס באבבאראמענט אונד ווארטעט דאהער אינגעשעللט. אונד דאס אזוזיג-דאמפפשיפ. „בטטערן בענאנגען, וואורדע אין דען דאמפפען אונד דא גייסטען אונד אנדערע אין דען האפען געשיקט, אם דיא אורזאכע צו ערפאהרען. דער קאممאנדאנט פאן אלעקסאנדרען ווינשטע מיט דעם אדמיראל סימאר אין אינטערהאנדלונ צו טרעטען. דארויף פערלאנגטע דער עגגלישע קאפ-מאנדאנט דעם קריעגסדאמפפערס „בטטערן" אللס פאר-ליפיגע בערייטונג דער ווייטערען פערהאנדלונ-גען, דיא אבערבאבע דיא דען האפען בעהערר-שענדען פעסטונג. — דיא עגגלישען קריעגסשיפפע זינד דאהער אין דען האפען אייגעלאפען אונד דא-בען פאר ליפיג דען האפען בעזעטצט. עגגלאנד איזט אם שטאנדע אין וועגען שטונדען 10000 מאנן אייגצושיפפען, וועלכע 10000 מאנן קאممען אום אנדיען, דיעזע זינד בעריים אנטער וועגס. יעטצט האנדעלט עס זיך דארום, ווערד עגגלאנד אויגענבליקלעך אין דער לאגע זיין, אדער מיט דען אויבריגען מעכטען גמיינזאמע זאכע מאכען!

פערשידענע נייאנקייטען.

(דיא אונטערזוכונ דור ערט פארט.) צור אבווינסטעלונג ווירד ווידער דער יייטער גרלאנגען אונד דא גייסטען פייוואר נאכבעזען קאנסטאבלערען, דאס דיא אונטערזוכונ-ג אין דער לאזונג דעם רעטהעלס אנגעלאנגט איזט, אין בראטט גרלאנגען אונד אנגעבראכט בעריכט אום אللעס דיא פאטאנגעגענקלאגטען אللעס איינגע-שאפען העטטען, אللע דיעזע נאכריכטען זינד אבער איזט, דא דער פערקעדער צוישען טיפא-לאק אונד פסלאר איזט אן דער נאכט לעבבאפטער אللס בייא טאג. אך בריכט עס וואהל נידט צו ערוועד-טען גמסייערן איינטעשטעקט. דאס באבבאראמענט אונד ווארטעט דאהער אינגעשעللט. אונד דאס אזוזיג-דאמפפשיפ. „בטטערן בענאנגען, וואורדע אין דען האפען געשיקט, אם דיא אורזאכע צו ערפאהרען. דער קאممאנדאנט פאן אלעקסאנדרען ווינשטע מיט דעם אדמיראל סימאר אין אינטערהאנדלונ צו טרעטען. דארויף פערלאנגטע דער עגגלישע קאפ-מאנדאנט דעם קריעגסדאמפפערס „בטטערן" אللס פאר-ליפיגע בערייטונג דער ווייטערען פערהאנדלונ-גען, דיא אבערבאבע דיא דען האפען בעהערר-שענדען פעסטונג. — דיא עגגלישען קריעגסשיפפע זינד דאהער אין דען האפען אייגעלאפען אונד דא-בען פאר ליפיג דען האפען בעזעטצט. עגגלאנד איזט אם שטאנדע אין וועגען שטונדען 10000 מאנן אייגצושיפפען, וועלכע 10000 מאנן קאممען אום אנדיען, דיעזע זינד בעריים אנטער וועגס. יעטצט האנדעלט עס זיך דארום, ווערד עגגלאנד אויגענבליקלעך אין דער לאגע זיין, אדער מיט דען אויבריגען מעכטען גמיינזאמע זאכע מאכען!

דיא קאנאנען שפרעכען!

עגגלאנד פערשטעהט קיין שפאס. איא עס זיך אים וויכטיגע אינטערעססען דיעזעס שטאאטעס אנדערלעט. עס האט דאנגע גענוג. גערעכט אונד דא א"אבר פאטשא איזט אللע דיא אנגעגעבען איזט. בעגעדע אנשווערונגען אב. יא זאגאר דיא שטאדט אלעקסאנדרען אין פערשיידענסטשטאנד צו זעטצען בעזאגען, דא האט דער עגגלישע אדמיראל סימאר דיא גערילד פערלאנגען אונד רבטעטע אין אלטטאגס אין דיא עגגלישע רעגיערונ. דיא בע-פעסטיגונג דער שאנצען וואפאנען אינזטעللען, דא ער זאגטע דיא שארט אבסאבאדיגען וועדרע אונד דערעטט עגגלישע דען קריעג. עקלערע.

איא איזט אللעקסאנדרען פאס 11. דיעזעס געמעלדעט ווירד, האט דאס אבסאבראמאנטע איזט דיא בעפעסטיגונג אللעקסאנדרען בעגאנגען. דרייא פאנצערשיפפע עאפפנעטען דאס פייער. דיא עגגלישען קאנאנען שאסען פאן דען פעסטונגען אונד אللעקסאנדרען בעגאנגען. דיא אللעקסאנדרען אנטווערטעטען דאס פייער. דיא אנדערע דער אינזטעللען אנטווערטען אונד אנגעגעבען. דאס דיא רעגיערונ דיא איזט דען פעס-טונגסווערקען אינזטעللטען קאנאנען פערגאנ-גען ווערדע, דער גענעראל פון אדמיראל אנטווארטע-טע. דיא צייט צום אינטערהאנדעלן איזט אפאר-בער. יעטצט האבבען ווירד דיא קאנאנען שפרעכען.

אם עגגלישען פאר-לאמענט עקللערטע מי-נבסטער-פרעזידענט גלאדסטאנע: דאס אריאפאישע אינפערנען דער מבקטיגע איזט אנגעגעבען. דער דאמפפ-דרוטע אللעקסאנדרען איזט קיינע אינפערللערע פערגעדרונגען אונד אינגעשטערטען. דאס אם אבסאבראמאנטע ווייטערע מאן ווייטיגע אللגעגן. דיא יינגסטע גערעגרעטטע אבדער אר-אאאבער אין אللעקסאנדרען בלייבע בעגעגנען. איזט דיא בעפעסטיגונ אונד אינזטעזיכונ אונד דיא בעפעסטיגונ אינגעשטאאט דאהער איזט נידט נור דיא אבער-ווייט דער פעראאן דער עגגللנדערע. אנדערן אוך דער אנדערען אריאאער בערראאט. דיא עגגל-שע רעגיערונ פערלאللט קיינע זעللבסטזוטען אונד אינזעלע: דיא בעשיעסונ אللעקסאנדרענס איזט נידט נעגען דאס עגגלישע אللל. אנדערן נור עגגען דיא אינטערעסע דעזעלבען גערבטטע. דיא אינגעלע אינזעלע יעדען שרייט פר דיא ו. בערהיזט דעם עגגלישען וויצעקאנגס מחון. דער זיך אין דיעזער לאגע ווערד מטראللע בעגעמטט. דיא אינגעלע אנד עסטערריך-אונגארן זינד דיא אינגעגען רעגיערונגען. וועלכע דיא בעשיעסונ ווינשטען, בייזע עקللערטען עס פר נאטר-ווערדיג.

איינע איזט לאנדאן פאס 13. אינגעלאנגטע דעפעשע מעלדעט: אللעקסאנדרען שטעהט אין אינגעם פלאممענמעער. דאס פייער לאכטט מיט אינבעשרייבלידער ווילדהייט. עס מוס אנגעגעבען ווערדען, דאס דיא אינגעבראכטענען דיא שטאדט אן פערשידענען פונקטען אנגעצינדעט האבען. אינטערדען עגגלישען פאר-לאמענט הערר-שט אנדרעוונג, דיא פלינדערונ איזט אللגעגען. דיט אבסאבאבריר זינד ווייטר אפ-געגאנגען אונד דען פעס-טען ווירד אונד נאך קיינע ענטשידונ גענטפפפען דיא. עגגלאנד האט דען מבקטען צוגלייך אנגע-צייגט. דאס עס זיך פעللייט ווירד ענטשليעסען מבססען, נאטהגענגאللט דיא פעסטונגסווערקע צו בעזעטצען. דיא מבקטע האבען זיך מיט דעם פאר-נעהמען עגגللנדס צופרידען גגעבען. אבער עס קאן אים לעטצטען מאמענט צו אונלעבאמען איינאנדערזעטצונגען קאممען. דיא פאللטיג עריה שט נראכט פאר ליכט — — — דענן, וואס האט נידט אللעס דיא בעפעסטיגונ אللס עס גע-גען דיא טרקיא אין דען קריעג גגצאגען. דא. מאלס האטטע דיא בעפעסטיגונ אם נאמען: דעס דרייא-קאיזר-בונדעס דאס מאנאאט אבערבאممען. נאך דעם ערזרונגענגען דיעזע האטטע דיא בעפעסטיגונ אין דער דען ווידער אבער אייגענטמעכטיגונ דער פרייעדען צו סטר שטעפאנא מיט דער טרקיא אבגעשלאססען.

עגגלאנד קאנגטע עבענגא וויא דיא בוסלאנד, יעדען עס איינמאל אם בעזיטצע פאן אللעקסאנ-דרען אזוז. מיט עגגסטע אינען אינסגלייך אב-שللעסען דער דיא אינטערעססען פאנקטיבס אונד דער אנדערען מאנאכיען שערדגען קאנגטע. אונד וואס ווידער דאנן געשעהען? ווידר שטיגען פאר אייגען גיינן אייגענטרעגע!

אינע דעפעשע אים לאנדאן פאס 12. דיעזעס מעלדעט: בעפאר דאס באבבאראמענט בעגאנ-גען האטטע, עשיען אינע מילטערישע באט-שאפט פאר דעם אדמיראל סימאר אונד מבסטע אים אינגעגעבען דער פערשיען רעגיערונ דאס אנגעבאט. דאס דיא רעגיערונ דיא איזט דען פעס-טונגסווערקען אינזטעللטען קאנאנען פערגאנ-גען ווערדע, דער גענעראל פון אדמיראל אנטווארטע-טע. דיא צייט צום אינטערהאנדעלן איזט אפאר-בער. יעטצט האבבען ווירד דיא קאנאנען שפרעכען.

אם עגגלישען פאר-לאמענט עקللערטע מי-נבסטער-פרעזידענט גלאדסטאנע: דאס אריאפאישע אינפערנען דער מבקטיגע איזט אנגעגעבען. דער דאמפפ-דרוטע אللעקסאנדרען איזט קיינע אינפערللערע פערגעדרונגען אונד אינגעשטערטען. דאס אם אבסאבראמאנטע ווייטערע מאן ווייטיגע אللגעגן. דיא יינגסטע גערעגרעטטע אבדער אר-אאאבער אין אللעקסאנדרען בלייבע בעגעגנען. איזט דיא בעפעסטיגונ אונד אינזטעזיכונ אונד דיא בעפעסטיגונ אינגעשטאאט דאהער איזט נידט נור דיא אבער-ווייט דער פעראאן דער עגגللנדערע. אנדערן אוך דער אנדערען אריאאער בערראאט. דיא עגגל-שע רעגיערונ פערלאللט קיינע זעللבסטזוטען אונד אינזעלע: דיא בעשיעסונ אللעקסאנדרענס איזט נידט נעגען דאס עגגלישע אللל. אנדערן נור עגגען דיא אינטערעסע דעזעלבען גערבטטע. דיא אינגעלע אינזעלע יעדען שרייט פר דיא ו. בערהיזט דעם עגגלישען וויצעקאנגס מחון. דער זיך אין דיעזער לאגע ווערד מטראللע בעגעמטט. דיא אינגעלע אנד עסטערריך-אונגארן זינד דיא אינגעגען רעגיערונגען. וועלכע דיא בעשיעסונ ווינשטען, בייזע עקللערטען עס פר נאטר-ווערדיג.

איינע איזט לאנדאן פאס 13. אינגעלאנגטע דעפעשע מעלדעט: אللעקסאנדרען שטעהט אין אינגעם פלאممענמעער. דאס פייער לאכטט מיט אינבעשרייבלידער ווילדהייט. עס מוס אנגעגעבען ווערדען, דאס דיא אינגעבראכטענען דיא שטאדט אן פערשידענען פונקטען אנגעצינדעט האבען. אינטערדען עגגלישען פאר-לאמענט הערר-שט אנדרעוונג, דיא פלינדערונ איזט אللגעגען. דיט אבסאבאבריר זינד ווייטר אפ-געגאנגען אונד דען פעס-טען ווירד אונד נאך קיינע ענטשידונ גענטפפפען דיא. עגגלאנד האט דען מבקטען צוגלייך אנגע-צייגט. דאס עס זיך פעللייט ווירד ענטשليעסען מבססען, נאטהגענגאللט דיא פעסטונגסווערקע צו בעזעטצען. דיא מבקטע האבען זיך מיט דעם פאר-נעהמען עגגللנדס צופרידען גגעבען. אבער עס קאן אים לעטצטען מאמענט צו אונלעבאممען איינאנדערזעטצונגען קאممען. דיא פאللטיג עריה שט נראכט פאר ליכט — — — דענן, וואס האט נידט אللעס דיא בעפעסטיגונ אللס עס גע-גען דיא טרקיא אין דען קריעג גגצאגען. דא. מאלס האטטע דיא בעפעסטיגונ אם נאמען: דעס דרייא-קאיזר-בונדעס דאס מאנאאט אבערבאممען. נאך דעם ערזרונגענגען דיעזע האטטע דיא בעפעסטיגונ אין דער דען ווידער אבער אייגענטמעכטיגונ דער פרייעדען צו סטר שטעפאנא מיט דער טרקיא אבגעשלאססען.

עגגלאנד קאנגטע עבענגא ווי

אישל צוזאמענקאמען. שאן ביא זיינער אנטעל-הונג אין נאסטין ליעס דער יידישע קאיזער אין איינעם איינגעגעדענגען שרייבען דען מאנארכען וויסען, דאס ער זיך דיעסמאל דאס פערגיגיגן ניכט געהמען לאססע, זיינען נאסטהערדן אונד דעססען פאמיליע אין האפלאגער אין אישל צו בע-זוכען. צור צייט דער אנוועזענהייט דעס דייטשען קאיזערס ווירד אויך דאס קראנפ-נעצנאאר אין אישל ווירלען, וואזענלבסט דער קראנפחייז נאך בע-עדיגטער יאגד אין זיבעבענדיגען מיט זיינער גע-מאהלין איינגעדאפפט.

* (אויס בראד) ווירד בערכטעט: דא צוצוגע רוסשיער פלכטלינגע געהמען נאך אנמעער קיין עגדע. דעיגע געזעללט זיך דער ווי-מערע אומשטאנד, דאס צאהלרייכע פלכטלינגע דא בעריטס מיט הלפע דער איינגעלופפענען שפעגדען אין דאס אויסלאנד געשיקט ווארדען, ווידער דערהער צורילקקעהרען. דא זיא ניכט אים שטאנדע ווארען, זיך אים אויסלאנד איינע עקסיס-טענץ צו פערשאפפען. דיא „אללגאנצע איזר.“ זאה זיך דאהער פערגאלאכט, זאללכע פלכטלינגע, פאן דענען פאריאיצוערהעג ווער. דאס זיא ניכט אים שטאנדע זיין, זיך אידר פארטקאמען צו פערשאפ-פען, מיט געלדמיטטעלן צו פע ידנהעג אונד ווידער אין אידרע היימאטה צורילקצוישיקען. דיא נייא אנ-קאמענדען ווירדען פאן דער פאליציא שטרענגס-טענס אבערוואכט, אונד, וועגן דיעוועלבען ניכט מיט רייזע-פאסען פערזעהען זינד, ווידער איבער דיא גרענצע אבגעשיעבען. נאך איממער לאנגען פאן אללען גענעגדען קליידונגסשטיקע פיר מעג-נער. פריהעג אונד קינדער אן אונד ווערדען אין איינעם צו דיעזעם צוויעקע גענעמטהעטען קאנפלייען פערטהיילט. אינטער אנדרעם בעפינדעט זיך דער-וויא בעראגנט. איין הערר נאמענס בעגעגענאנער-דער אים אויפטראגע דעס בעראן הירש דיא נאכט-לידרגדען אין נאגיין בעזאגדערס צופאר קאמענ-דער ווייזע אינטערשטעצט אונד זאגאר קראנקע, נאכדעם ער זיא מיט דען הענדע נאההגען צעלל-מטשטעל פערזיערט. איז קוראיטע שיקס. פיר דיא נעכסטע טאגע ווירד הער איין גאנצער טראנס-פארט עריזארטעט, בעשטעהענד אים רוסש-יידי-שען פלכטלינגען, דיא אים אמעריקא ווידער דיע-דער צורילקקעהרען.

* (דיא טאגעדעס פראגק-פורטער ראנדשא ד) דער פאגקפורטער ראנדשאד אבסט פיגס אבסטער. אין דענען דיא אלטע-ד גנשטאנדען אום, ווידערער דיא צוויא נעכסטאל-גנדען, דיא נאאיגן פאלאמען אונד אבעס ראנדשאד, ווישוען זינד דיא פיעטע אבסטער ראנדשאד אום

דיא הרצאגין פאן גראמאגס. גון זאלל אויך דיא פיעטע מאבסטע פערהיראטעט ווערדען, אונד צוואר האנדעלת עס זיך אום איינע הייראהט אים לעבען. דער בריינשיגאם אים דער פיעטס פאן וואגראם, שוואנגע דעס פרינצען אבאנס מוראם.

> דיא אסקוראנץ ריאוניאנע אדריאטיקא די סיקורטא אין טריעסט האט אם 28. יוני אין טריעסט אדרע גנעגראלפערזאמס-לונג אבגעהאלטען. עס וואורדע דען אקטאנגעגען דער יעגנגנאבשלוסס פיר דיא לעבענספערזיכערונגען פאם אדרע 1879 בים 1881 פארגעלעגט.

דיא אסקוראנץ דאס וועדרעגר דער לעבענסגע 3 אדרע 1,117,181 גולדען פיר מארגפאללע בעגאהלט. אן אויסשייער-פערזיכערונגען 652.913 גולדען אונד פיר לעבענסגע 108.688 גולדען פערזיכאם.

דיעזע אסקוראנץן אום אינע ער בעסטען. דיעזע בעזייגט דאס ווענגסטגענגענס. דיא אקטיענע פר-העלטען פיר 1. יולי 50 גולדען פיר אקטיע ווידערגדע.

נייעסטעס.

דעם „עללגאנ“ ווירד אים נעיעראא מעלדענ-אא: אייגע זעהר פערלכלינגע פעיזאן, דיא דיע שאאנד דעס פריאגעסטעס נעגגו קגגגנס, האם הייטע עקלערס. דאס אללע נאכ-ריכטען דער בלעטער בלאס פערזטוגגגען זינד. עס איזט ניכט אפסטוגגגגלגלס, דאס עסטע שאלמאיס-ע מאדרעע וואורדע, נאך וווגיגיגע גע-מאהלע דיא זיא זיזדע ע-מאדעע עסטען, אם אללדיגגגגסטען אבער דאס זיא צום בלוס-נעבוגגגע פיר פסה ע-מאדעע ווארדע דיא. אללע איבער דיא איסאמען דער אנגקלאגגגען פערזיעגגגע נאכ-ריכ-טען דער אלטע.

נעשעפטסבעריכט.

פעסטער פרייזע.

נעטרייד-נעשעפט. פאן וויייצען וואר עגסטערן מעסט צו מאיקסע וועגראם. דער פערקעהר וואר שוואך. 10000 מעצ-ר וואורדע פערקעהט.

קארן —8.10 גולדען.

נערסטע פעסטעריוואארע 7.40—7.50 גול. מאלצ-וואארע 7.40—7.50 גולדע.

האפער 6.66—6.75 גולדע.

קוקורוזע 7.87—7.90 גולדע.

רעפס קאגל פיר אינזעם-פעסטעמבער 13.25 —.— גולדע.

רעפסקוכען 6.50 גול.

רינאל האפפעלס האפפערס 36.50 גולדע פיר 100 קלאגראמם.

וואללע, אנד-אינשיריג 55—56 גולדע.

אונשלים (חלב) 48—49 גול.

וואכס ראגעגיער 123 גולדע.

מעהל-פריייז פיר מאללען צו 100 קילאגראמם אב בודאפעסט, גומ:

	8½	8	7	6	5	4	3	2	1	0
	11.20	16.—	17.—	18.20	19.20	19.80	20.40	20.90	21.50	22.—

הילדענבריכטע. פיאלען 9—9.50 גו. צווייגבאהנען 11.50 ערבסען 9—12 גול. נעשעלטען 15.50—25.50 גול. לינזען 16—10 גול. קיכעלע 25—26 גול. האנפאמען 11.50 גול. הירזע 10.50 גול. הירזעגרען 10—10.50 גולדען. (אללעס פיר 100 קילאגראם)

צווענקען, מאגיאר 24.10—.— גול. פרעמ-ען פרעמע 22.75—24.10 משבעלוואאריע 22.30 גול.

צווענטשקענמוס (לעקוואר) פלאוואגער —.17—18 גולדען.

האגיג געלשטעטע —.32—33 גולד. וואגס-האגיג 27—28 גולד.

שפייזעטום מיט מעשאדע אים קייזען 3000 31.00 גולד. אללע מעשאדע —.31.50—31 גולד. פיר 1000 לייטער פרעמען.

פרעדפעל פיר 100 קילאגראמם 3.80—4 גולדען.

פאפריקא, האנפיגער 60—65 גול. ווייגער 22—32 גולדען.

וווישטיין 66—67 גול. יע נאך קוואלישעם.

לאמטא-צייטונג פאם 8. יולי.

בודאפעסט	7	65	46	20	61
לינץ	89	15	85	82	8
טריעסט	15	88	24	41	80

פרעמדענבלאטלינגע ווערדען:

יקותיא הלוו לעדערע.

מצבות.

ארנאלד קאהנס

גראבשטיינלאגער בודאפעסט,

Waitzner-Boulevard Nr. 5.

(אן שבת איגד ווייס נעשעפערטס.)

עמפפעהלט זיך אללען זיגנען, ווילכע דיא טרויערגע פעלכט דעס גראבשטיינ-זעטצען צו ערפללען האבען.

ווער שאנע גראבשטיינע אים מאר-מאר אונד גראנזע זינד אין גראבטער איסטאהל פארראה-מהנג. קארדרעקטע גראווירונגען, ווער שאנע שריפטען מיט בעסטער פערגאלדונג ווערדען בעסטענס אויסגעפירט.

בודאפעסטער בארזענקורזע פאם 10. יולי.

לאזע.	קר	סל
1854ער פערצענטיגע שאאבאסלאזע	119	75
1860ער „ נאאגע לאזע	—	130
1860ער „ פינסעל	—	137
1864ער שאאבאסלאזע צו 100 גולדע	—	171
1864ער „ צו 50 „	—	170
קרעדיטלאזע	—	176
ראזע-דאבבאסבערגס-לאזע	111	50
אונגאר. פראבין-לאזע צו 100 גולדען	—	118
„ האלבע צו 50 גולדען	—	118
פרינסטאל-לאזע	109	50
ווייגער קאמבינאלאזע	—	127
פרעסבורגער לאזע צו 100 גולדען	—	127
קאמא רעגאבשטיינע	—	34
פרקגלאזע	24	10
אינסברוקער לאזע	—	23
קלאר לאזע צו 40 גולדען	—	41
קגלגווינשע לאזע „ 10 „	17	50
קראקויער לאזע „ 20 „	19	75
אפנער לאזע „ 40 „	—	41
אראספי לאזע „ 40 „	—	38
וויאלבסלאזע „ 10 „	—	20
סאלם לאזע „ 40 „	—	53
אולצבורגער לאזע „ 20 „	—	24
סט. גענאאיס לאזע „ 20 „	—	46
סטאגיס-ווער לאזע „ 20 „	—	24
וואלדשטיין לאזע „ 20 „	—	30
ווינדישגרעטץ „ 20 „	—	31
לאנבאכער לאזע „ 20 „	—	23

ווערטה-פאפערע.	קר	סל
אונגאריש אללדרעגענע 6%	119	75
אונגאריש נאאגע-רענטע 5%	88	60
אונגאריש גרונדענטלאסטונגען	98	25
סעמעשער-באנאטער	98	40
וויעבענבריגער	—	98
באלצישע	—	102
בוקאווינער	—	100
אונגאריש אויזענבאנ-אנלעהען	134	25
ווינצעגרעגע-אבלאזונגס-אנלייהאזע	96	30
פאאבזעטען דער אונגאריש בארענקרע-		
דיט-אנשטאלט צו 5% פערצענט	—	101
דעססע דער אונג. דיאמאנט-באנק צו 5½%	—	102
דעססע אללגעמ. באענקרעדיט צו 5½%	—	100
דעססע צו 5 פערצענט	—	101
דער אונגאריש-גאליצישען	—	166
דער גראנדאמבאהן	—	163
אבסעגרעגישע קרעדיט-אקציען	—	318
אונגאריש קרעדיט-אקציען	—	311
סערבישע 3% אנלעהען	—	34
געלד-קורזע.		
וילגע-אשיא	—	100
דוקאטען	—	5.66
אבסעגרעגיש-אונגאריש 8-וילגע-גאלד-		
שטיק (20 פראנקן)	—	9.55
נאפאליאאנער	—	9.55
דייטשע רייכסבאנקנאטען	58	55
20מארק-שטיק	11	73
רוסישע אפיציערגולד	—	1.20

פרוכטפרייזע דער קארנהאללע פאם 10. יולי.

	פריסטע	פיר 100 קילאגראם	
אבאנדלאנד	קאן אלט	—	72
	נערסטע מאלזע	—	64
	נערסטע פוטטערע	—	62
	האפער	7.85—7.35	40
	קוקורוזע באאגאטע	7.50—7.45	75
	אנדערע	7.40—7.35	78
	הירזע יאהרע	—	—
	וויצען	10.22	פיר 1000 קילאגראם
	„	—	
	„	—	
	קוקורוזע	7.50	
	נערסטע	—	
	האפער	6.30	
	„	—	
	„	—	
	הירזע	13.50	
	הי לזענפריסטע		
	פיאלען	10.—	פאן 100 קילאגראם
	צווייגבאהנען	11.50	
	לינזען	16.—	
	ערבסען	12.—	
	הירזענבריז אאמפט זאק	10.50	
	מאק, נרוטיר 34 פל. בלוי	41.—	
	האנפאמען	11.50	
	האר-ווייזיזם 30½—30¼ קר.		
	שפייזיזם, פערפעדענען, 36½—36 קר.		

Herausgeber und verantwortl. Redacteur: Carl Lederer. Druck von Markus Neuer Budapest, Kerepescherstraße 14.

דאס מיסטעריאס זעגרעדט דיא געזוכע ביידען קאנצליין צור בעגומאכונג. אונד עס זינד שאן פאללע אפארגאמען. דיא געזוכע פאן ארטה געמינדען אן דיא קאנגרעסקאנצליא איר. מחמליך געזעגרעדט וואורדען. דאס שיקזאל דיעזער געזוכע ווארד נאר נאכרליך בעזיעגעלט. דאס נעוזיך וואורדע נאכזין אינפאך ביא דיעזע געלעגען אונד דיא בעטרעפענדע געמינדע געמינדע בעליעב פאן דער סכוביוענטאריאנס אויסגעשלאססען.

" וואס איזט איר סיסטינער, מע. דיצין אדער רעלינגיאן? דיא קאנמאעל פערהאנדעלטע דיעזער טאגע אינגען אנ. טערגעסאנדען פאצעס. דער ואכפערהאלט איזט פאללגעגרדר: אי. אפאמען וואורדע צו אינגעס שווער. קראנקען ביער. איך העססען וואוינ. דער נייסט. לכע צוגרזפן. דער נייסבליכע ערשיען. אין דעם בויער דיא לעטצטע אלזונג צו ערטחיילען אונד איהן מיט דען שטערבעגלייטונגען צו פערזעהען. ווערדענד דיעזע האנדלונג דיא יודען מאדעלטען ארצטע. דר. אקאב וויעזעל, אינ. ס הוז. אינד ד-אצט. דעם איהן דיא הויזליטע פאן דעם רעליגיאזען אק. מע מטסטרוילינג מאכטען, דער אים קראנקעגצ. מער פאר זיך גינג. פאנעטעע עע דיא מחדיר. מ-אאס אינס ציממער. ערקנענטע זיך ליידט אים דאס בע. פינדען דעם קראנקען אונד פ-ונס דיעזען, אב ער שאן הייטע שווחל האבעט? דער נייסבליכע צייג. מע דיעזעס אינפערשעטעם פאר-ינהמען דעם זאמבארער נערבסבהאפע אן, דער דען ארצט אים זוגגע בריעפ פון 191 אונטער אקלאגע שעגלל. מע. דיא קאנגליכע מאפעל יעאר האט דען אנ. קלאגעבעשלים איינגעהאבען, איממערהין איזט עס אונגעגרוילדט, ווענן אין יידישער אצט זיך זע אן עטוואס צו שולדען קאמען לאסס. ווא זאלל דאנן קיין רשעות עפססערען?

" (יודענפיינדליכע פאהר. ריס ע). אם 26. פעברענן מאאטס פערגעגען זיך ביא דער טאקעשער אבעד-פהר נעכסטן סער. דאהעלר אין איפענהען ערבענדערן פאללן. דען ווער דאאפאלס מסטעמהיילס האבען. דאס סערדא. העלערע בעצערקסגעריכט דאס דיא אינטערזוכונג ראיס בעגעדעט אונד הייטע לייגט בעריכט דער אנקלאגע-אנטואר דעם שאאפאנטאלעשען פאר. אים דעם פאללגעגדער מ-אאבעשאאר ענטאאס. מען איזט: דער עפערשעער נעפינדע-בעשוארע. נע אינגאען סיללא קאם אם 26. יוני צווישען 11 אונד 12 אוהר פאר-מטאאס אין בערוישעס צוישאנדע

דער אר-טה, נעמיינדע צו קווזינגבורג האט זיך עדרוו: הערר אבערראבבינער נלאזנער אים פער. אינע מיט דער צווישען פאר-שאלטעע הערען יא. נאס קאהן אינגע נאאמבלונג פאר-שנאבאלטעס. ווענל. בע דיא עטטע סוממא פאל 239 גולדען רעפ-רעזענ. טרט. דיעזער בעטראג וואורדע זיינגס בעשטיט. מענגאר-טע אן זר. עעריור: ה אבערראבבינער צו פרעסבורג זענוגדעטע. — עס קאממען אין פיעלע אורבעגעגען בעצעגלין פער: 1פאנטלבוגנ דער שעגדען צו. איר קאנגנן יעדאך אין יעדעס בלאטטע נור אינגען קליינען רוים דעזעס צווועקע ווידמען אונד מססען דאהער דיא נ׳ שפעגדער נע. הולדען ביז אן זיא דיא יידהע קאממט. דאס פער. צייכנונ דאנד אונס אוס פרעסבורג צוגעזענדעט אונד ווייר מססען דער רייהנפאלגע דאסזעלבע פעראפפענטליכען.

פערצייכנים

איבער דיא פיר אונזערע אונגליקליכען גלוי. בענסבריידער אין ווסלאנד ביא זר׳ עדרוו: דעם הערן אבערראבבינער נ״ צו פרעס. בורג איינגעגאנגענען שפעגדען.

XII.

שיטא: (גראנער קאם-מאס) דורך הערן אברהם יעקב שאפעלד אוס לאבאסלאן אונד ה׳ יעקב שאפעלד אין שטטא. — שטטא: ה׳ מאיר שאפעלד גלוק. ה׳ ל׳ וויינבערגער 1 גולד. ה׳ מ׳ נאגין 1 גול. ה׳ אברהם הרש נאלדבערגער 2 גולד. ה׳ י׳ שטערן 1 גולדען. ה׳ פ׳ פליישמאנן 50 קר. ה׳ יעקב שאפעלד 50 קר. פיסקא: ה׳ הד׳ ווייס 1 גול. ה׳ י׳ ווילדהיים 1 גול. ה׳ י׳ שטענגבוים 1 גול. ה׳ י׳ דאך 2 גול. ה׳ פ׳ דאך 1,50. ה׳ ה׳ האלבמאנן 2 גול. לאבאסלאן: ה׳ הוד ברייער 5 גולד. ה׳ א׳ ה׳ שאפ. פעלד 2 גולד. ה׳ י׳ האללענדער 50 קר. ה׳ א׳ ו׳ האבער 50 קר. ה׳ מ׳ ווילדהיים 50 קר. נוידארף: ה׳ מ׳ מארקוס 3 גול. ה׳ י׳ פישביין 50 קר. סומא 30 גול. 75 קר.

אונסדארף: דורך ה׳ משה אשר ראמה חתן ה״נ אב״ד דק״ק קראקוי שלשה נעזאמטעלט 40 גולדען.

סיקסא: דורך עדרוו ה׳ אבעראבבינער עדרענפעלד 88 גול.

קעטמארק: דורך עדרוו ה׳ אבעראב. בינער נרינבוים 60 גול.

צור טאקעשער אבעד-פהר. דיא זיין שטעאטער יאזיקע קאפעני בעזוכארגט. באלד לאנגטע אויך דער בעקעמ-מיסטער הערמאנן שטיינער אים רונא. סערדאהעלד מיט יוינגע קוטשער מבאעל שטקה. לער אונד דעם מבאעל קאכן אין אינגעם וואגען דאבעלבסט אן. שטיינער פהר מיט דעם וואגען אין דען פאטטאן אונד בעמעקטע שטרעצענד צו סיללא מיט אייגער אנשטעלונג אויף דעססען טרונקגנ. דייס: „הערר סיללא, זיהד זיא נאס נעוואהרדען! דאר-ביבר ענשטאאנד אין דאר-וסטיינבסטאל. אונד אם דער פאטטאן אים יענגיר-שטען אויפער אנלאאנגטע. רים סיללא דיא לייטזיליע דער פפערדע אין דר אונד פפערדע-טע בעצאאהלונג. דיא יודען מאדעלטען אהן אונד מיינען, עס זיא ניכט שאן, ווענן אין געשוואיגענער זיך דערארט בעזיממט. דערפריך פר. גריפ סיללא אינע אלטטע אונד וועדרטע דען יודען מיט דער דראהונג: „יודען, אדר מיסט שטער. בען!“ דאס אויסשטיגען, שטאהד דען קוטשער מיט דזינגס טאשענבאססער אנס גזעיכט אונד פער. טריבב דיא יודען. דאנן אנגטע ער: „אין מרגיא האבען זזא דיא רעוואלוציאן געגען דיא יודען שאן בעפאנגען. דער ווערדע איך אנפאנגען.“ — אונטערדעס בראבטע ער אהדר-מאנן נייע אפאסס. גיערע נאך טאקעש. דארנטער אינע אממט מיט אינגעם קראנקען קינדע. סיללא פ-ונס, אב אין יודע אונטער דען רייזענדען זזא. אונד אלס מאן אויף דיא אממע וויעז. שריע ער: „דיא מיס פערגעדען!“ וואללטע דאס מעדבען פאס וואגען ווערפען, שלוג אנס אים גזעיכט. אונד אלס דער וואגען פארט. פהר. ליעף ער איהם מיט בעציקטעס מעססער נאך. וואביא ער פאר-ווערהעדנד אויף דיא אממע שלוג אונד אידר דיא לייזדער אונד דען אנגענעגנדע אי-פשליטצטע. אינצווישען קאמען פיער פע-וואגען אים עפערעס. דארנטער אין הידדער. סיללא פ-אאטגע ווידער. אב יודען דא זיינן. דיא לייטע צייגטען אויף דען הוידדער. „וואס. דיך ווערפע אין אין דיא דאר.“ שריע סיללא אונד צערטיע דען יודען נאך דד. ערסט אלס אידן זיין שטעפ. פאטטער ערשטאנדע. לעיס סיללא פאס אבבען. אויף דען הוידדער אב. דיא פעבסבריגער שאאפאס אנוואלטשאפט בעאנטראאנטע נעגען סיללא דיא הורכפהרונג דער שלו-פפערדאנלונג וועגען פאללבראאטער אונד פערזוכטער שווערע קאר-פעל. בען פערלעטצונג.

(שענדען פיר אונזערע רו. סישען גלויבענסבריד ער). אין

אונטער שפאנדען מרגיגן הייפאן ערצאלטע, אן וואגטטע ער דיך אויף דען בובעלווגען: מין אינע ווייגס אוס מיך מערר אוס אללע מיינע גזנפפסטן. — אדך ע. ווערע לייגטער נששאנ-בען. דאס שרעקליכע עלעגד צו אינגלייכען אונד שוינן, וואס פיעל שלימער אלס דער טאד.

דיא ראטער האטטען עבעגאללס נאאטע בעפעלס. טן, אונד אלס דאדריאן דיא אינגאאטען מאן בי-ת נאך דאס בעריכטעגן, וואגטטע ער עס נכט. דיא אכליכע פאר. מעל צו שייבקן: „אך אונד דאס הערר, ווייר בעפינדן אונס וואהל“, אנדערן שפראך נור מאן ווענגס אינגגען וואהלבעפינדען; ער דאר אן נעהאיגער עגפפרגונג נע. בלייבען אונד האטטע זיך קיינע נעפאהר אויסגעזעטצט.

הדאדריאן פע-פאהר אין אללעד וואוטה נעגען דען אינבערגטע דער יודען. מיינגס יוסף וואורדע אים בהוס. ריכטער אינגגעזעטצט. דער אבלד רבינטע עעמפעל צו יירשלים וואורדע אויפס נייע צעשטאערט אונד דער יוסי. פע-עטפעטל ווידער אויפגעריכטעט. אם וודפאאיע דער שטארט וואורדע, אום דיא יודען צו אנרגען, אין שווייגס. קאפף אויפגעשטעללט: אויך וואורדע אידגע בייא אפרעס. שי-אאט פערגאאטן, דיא יינגסטע דער שטאדט צו בע. פיעגען. אויף דיא אויפאיגען דער יידשען נעקאאט, אויף דיא דער תורה, דאס וואהנגן אין סוכות אין אלס פע-ספסט. דאס אולגנגן דער תפילן וואורדע דיא שווערסטן שטראפ. פען נעגעטצט. פעעלדר וואורדע מענגער אונד פרייען אאן דען ראטטשען שאנגען צור אנגייגע נעבראאכט אונד דער בעאאבאטונג דער יידישען ריליגיאן. פאפאר-שפען אנגע. לאאגט, זיא וואורדען אונטער דען שערקלליכסטן קוואלען הינגעריכטעט. ראבבי קעקנא זאה דאס עלענד זיינגס פאל. קנס אונד צו ערגיפיג מיסלייד זיין נאפטס. עדלעס הערין. אויף דיא נעפאהר הין, פאאן דען ראטטן נעפאאנגן אונד

מרעטונג דיעזער דריא פערבאאט מוס זעלבסט מיט אינגאפ. אפפערגנגע דיא לעגונגס פרייהיטס ווידרען, וואס גון דיא אבריגען נאפטפטנבאאט בעגיידפפס, זא איזט עס ער. לוכבס, דיא אין לע-עטפאאהדר צו אומגעבען אדער צו אי. בערפאאטן, דיא זא פיייס! אונד אדער זאללט בעגאאב. טען, מיינע נעזטעצט אונד מיינע רעכטע, ווענלבע אינען זאלל דער מעגיס, דאס ער לעבע דורך דיא — ניכט אבער דאס ער שטעגע דורך דיא.“

„וונגן אבע-, (שפראך ר׳ יוסי הגליל) זיך דארטן האנדעלט, דיא יודען פאן דעם נעזטעצע נאפפטס אבוזוג. דיגגס אאנגן, זא איזט עס ניכט נעשפאאפטס, ווילבסט דאס קליינסטע עבאאס צו איבערפ-ערען, אום דארזוך דאס לעבען צו ריקזיגען. דעפאאלט איזט עס אן אונס, דיא ואדגע אונד אבאטטע אונדערגס פאלקטס צו ע׳מאאנגן, דאס זיא זא הייטליך אלס מאגלך דאר בעבאאקע אינזערגס נאפטפטס אפלעזיקען, דאמיט דיא ניכט מיט דען ראפגען אין קאנפליקט נע-ראאטהן. עס מאגען דיא הטטען אס סוכות-פפסטן זא אינגאפרטטע ווידערגן, דאס דיא ניכט אס-אפפאללען. עס זאפלל אינבערהיטס אללע אפפענטליכקייט זא פיעל אלס מאגליך פע-מידען ווידרגן. זאלל אבער יעמאנד אפפענטליך צו אלינער נעזעטצפטאבינגס-עטונג נע. צוואונגען ווידרגן, אונד מאר דיעזעס ענזעטן אין פע-רגליך מיט אנדערן אויך קלען אונד אתבעדיטעגד ערשיינגן, זא איזט עס דר פע-פפסלעגונג, דזן מאר דער נעזעטצפטפע-לעטצונג אפ-צוצעזעקען.“

„עס איזט זא, (שפראך ר׳ מרגן) דאס אונדער ר׳ יוסי בעגיגלעגט דאס, אונד מיר אין דיעזעס יינגע מס. טען ווייר דען אינבערגעסס יודאס בעלעהרגן. אבער נאך אייגעס מאפטאס אין אייגער ווייהיטס צו בעדיעגקען נעכגן. בייא דער אויאסרונג אללער נאפטפטנבאאס קאנגגן ווייר דיא הימלטקיגס פפסטפלען.“

(פאס-וועזונג אאלגס.)

נען. דאס הערר אבגעאַרדנעטער אַנאַר אוים טיסאַ-סאַראַר ניכט זעלטסן אין געזעלשאַפט זייגער נאַטטען צו דען הייסאַטטען געסטען דער הערר אונטער זיכונגס־ריכטער עפּעהלט. דער הערר אבגע-אַרדנעטער אונטערפּסירט זיך איבערהויפּט אויף דאס ווערמסטע פאַר דען נאַנג דער אונטערזוכונג. — אוים נידערזיהאַ ווירד טעלעגראַפירט: הייטע פאַנד אין גראָסער שקאַנדאַל פאַר דער קאָמי-סאַסהייזע שטאַסט. דער אבגעאַרדנעטער אַנאַר העלט אייגע אויפיעגלערישע רעדע פאַר דעם פאָלקע, אין וועלכער ער דאַ ווידען אַרב בעשטיפּפּ-טע. אין וועדע אַהנע אינמשיגונג דעם שטאַרט-הויפּטמאַנגס צווישען דעם שניידער גאַלדשטיין אונד דעם אבגעאַרדנעטען אַנאַר צו אייגער גראָסען שלעגעריי געקאָמען.

• (נאַמענלעך פּעטש)

דער דעפּוטירטע פאַן קאַשוי העלט געסטערן זיי-נען רעכטגעשאַפטבערעכט פאַר דען וועהלערן. ער אַנאַר איבער דען טאַג-עסאַלערע פאַאלל, אונדעם ער זאַגטע: איך ווילל איבער דיא זאַכע קיין אורטהייל אבגעבען, אבער דאַנגעגען מוס איך עגטשידערען פּראָפעסאָר־ען, אלס וועגן עגמאַנד פאַראויסזעטצען קאָנגטע. דאס הייא יודען אוים שטאַנדע וואַרען דיא אונטערזאַנגס צו בעאַרגפלו-סען, דיעס ווערע אייגע בעלידיגונג דעם אונגאַרי-שען ריכטערשטאַנדס פאַר דער אויסלאַנדע; סאַ-נע דיא אונטערזוכונג וועלכעס רעזולטאַט אומטער הערפאַרברינגען, זאָ קאָנן דיא זאַכע מיט דער יודענשאַפט אים אללגעמיינען ניכט אין פּערבינדונג נעבראַכט ווערדען. דאס פאָלק מאַנג לערנען שפּאַרזאַם אונד ניכטערן צו זיין, דעם זיינן דיא פּטמטעל אוים דיא לאַנג דעם פאָלקע צו פּערבעם-סערן. אבער דורך דיא פּעראַפּלאַנגונגען דער יודען ווירד ניכט דען אבעלשטענדיג אבגעהאַלטען. — דיא רעדע וואַרדע מיט גראָסען ביפאַללע אויפ-גענאַממען.

• (מיניסטער מאַלסטאַי אי-בער דיא יודענפרעגע.) נאַך דעם אַראַנגע דעם רוס-שען יודענטהום „וואַשאַר", דעסטע מיניסטער מאַלסטאַי בים עפּפאַנגע דער יידישען דעפּוטאַ-ציאָנען הערן פאַלאַראָף, אים פּדיהרע דער־זעל-בען, אבער דיא רוסישען יודענפאַרפאָלגונגען גע-זאַגטע: „מיט אַנגער בעטרעבנים האבע אין דיא עפּפאַרענדען, אין דען יודען אין דער לעפּעטצען צייט פּעראַבטען געוואַלטטאַטען פּערנאָמען; איך

פאָלליעטאָן.

יודא אונד ראַם.

(55-טע פאָרטזעטצונג.)

דיא ראָמער שיינען ניכט דאַראַן צו דענקען, דיא בעלאַגערונג אויפגעגען צו וואַללען. דיא וואַרען פּעלטערע אין יינגסטער צייט ווידער דורכגעגאַנגען, אונד אידרע אַנגריפ-פּן אונד שטרעמט וואַרען ווידער הפּפּטער נעוואָרדען. דיא אוראַכע דאַפאָן וואַר דיא אנקומפּפּ דעס קאַזיעדס אים לאַנדע, וואָפאָן יעדאָך דיא בעלאַגערטען ניכטס וואוסטען.

פאָלאָפּצליך רעפאָרט דער רוף: „פּעראַטטאַ, פּעי-ראַטטאַ!" דורך דיא שטראַסען פאָן ביתר. בעזוואַפּנעטע ראָמער וואַרען פון שאָסען דער ערדע נעשטיגען, אינגענגליקליך וואַר בר ککבא צור שטעללע. ער בעפאַהל דאס הויז צו בעזעצען, אים וועלכעס דיא ראָמער דער-פאָרקאַמען. אבער דיא קוטאָער שיעצען דאס הויז אונד וואַרפען אים עדער מיטעל דורך ראָטשע פאָלראַשען פּערשטעיקס.

„מעטש! (ריף בר ککבא דעם אַסזיהרער דער קו-טאָער צו) ביזט דוא אין פּעראַטטאַ?"

„אַך בין קיין פּעראַטטאַ", (אנטוואָרטעט דער קוטאָער) דעם משיח וואָללען וויר הילפ לייסטען. דוא אבער בזט דער בוגאַדע בעגאַנגען נעשטאָרבען."

„עקבא, (שריי בר ککבא פּעראַטטאַלונגספאָלל) דוא האַסט מיך פאַר דייזער לייגענבערט נעוואַרנט; אָ, הטפּטע אין דייזען וואַרטען ניכט מין אַדר פּע-שלאָסען!"

אין פּורכטבאַרער קאַמפּף עטשטאַנען זיך נונמעהר. דאס כלום פאָלאָ אין שטראָסען. בר ککבא פּעריכטעטע הלדערנטראַטען, אבער דער נאַכט פּיעלע מענשען דען מכבאַרען שטריכען זייגען פּורכטבאַרען שוויטצען.

טע. אין פאָלגענדיקע מאָמענטען, דער זיך אין דיא ווייגטשטוב פּערפּנטע, קעהרטע מיט דער ווייטע-קראַטע צוריק, דיא אדם דער שייער אבגעבעגע-בען אונד דיא דא לוטעט: „קאַרל באַבאַש אבער-פּיסאָלאַ-אדיונקט דעם פּעטטער קאָמטאַאַבען." דיא אנגעלעגענהייט וווּרד דעם שטראַפּגעבעטע אי-בערגעבען.

• (איין זויבערער נייסטלי-כער הערר.) אין פּיסאָלן (אין דער קראָאַטע-שטייערישען גרענצע) וואַרען אנלעסלך דעם אהרטמאַרטעס צוויי יידישע קראָמער איינגע-שראָפּפּען. אבענדס קאַם דער אַרטסבעאַמטער־ווי-קאָוטשע מיט 40 בעטרוגגענען בויערן אין דאס ווירטסהויז, וווּ דיא יודען קיפּלישע קוואַטער נאַהמען אונד בעגאַנען זאָפאָרט דיא בויערן גענען דיעזעלבען צו בעצאָלען. „דיא לומפּענען יודען (זאָ-טע ער) קאָמען ניכט הער צו שאַנדען, זאָנדערן נור אוים צו שאַפּירען; זיא זוכען אייער בלוט, וווּ פון דער תלמוד לערדס." דאַנן בעפאַהל פון דען יודען: דיא הטפּ אבצונעהמען אונד טוטשראַדאַ צו מאַנגען. דיא זיך דיא אַרסען יודען ניכט מאַנצלוס-טע צייגטען, פּוהר דער פּאַפּרער דיא אַן: „וואַללט אידר נור פון הער מאַכען וווּ אין טיסאַ-עסלאַר? וווּסט אידר, וווּ מאַן אין רוסלאַנד מיט אייך פּעראַפּרד? אוים אללען לעגרעדען ווערדעט אידר אַפּרעגעאַבען! דאס ווירד אייך הויער נעשעהען! וועגן אידר אייך מאַרגען אייך דעם מאַרקטע עפנען לאַסטען, זאָ בעקאָמטט אידר פרעגעל." דיא יודען פּעהרטען אַן: „אבער אַלטע! דייזען פּאַלליאַטיוו-טען יודען זיך בייא אַלל דייזען פּאַלליאַטיוו-טען פּאַלליאַטיוו-טען בעפאַהל דער פּפּאַרער זאָ צו פּאַקען אונד אַן דאס עגמיגרעדן. אַרטסט נאַר הום צו בריינגען; אונד זאָ נעשאַה עס. דיא בוידען יודען וואַרדען אַן פּער בויערן אינטער פּאַרטגעזעטצטען הפּפּטען בעשטפּפּנגען דעם פּאַרערדס. אבער אַזדרה. אַפּ נעמיגרעגאַטאַר אין הום וואַרדען זיא יעדאָך וואַפּפּען גענאַלטפּפּען.

• (אין אנגעלעגענהייט דער שולסטובוועגאַנען,) דאס קולטוס-מיניסטעריאַם האַט דיא פּערפּגונג געטראָפּפּען, דאס יעדע אויטאָנאָמיסטישע עפּעמיגרע. דיא דך אין דען וואַרשאַוער־שען לאַנדעס-שולפּאַנד וועגען אי-נער אינטערעסטצונג ווערדען, אין אידרעס־נעוועג נעגען אנגעבען זאָלל. אָב דייגע אייגע קאָנגרעס. אדער אימאַאַס-אַראַקטע, אדער שאַפּפּס-קוואַ נעפּעגרדע וויא. אַן אייגע דעם אוים דעם גרונדע נאַהמען. דאַמיט קיינע אירטהיפּער פּאַרקאָמפּען.

„דין אדעם וואַר אונשולדיג, אונד דוא ביזט זיי מאָרדיג־!"

אלס בר ککבא דאס פּערנאַהם, ערשטעהערט ער.

„וועגהן מיר, (שפּראַך ער) איך בין פּעלליאַרען! אָ נאַפּפּ, פּערצייהע מיר שולד אונד לאַס מיך ניכט אין דיא האַנד מיינער פּיינדע אַנגעלאַנגען!"

בר ککבא האַטטע זיך מיט דיעזעם ריקקן אין אייגער מוטער צוזאַמען, דא שטראַנגע דער אַר אַן מיינע צוזאַמטען-נעגענגעלט לייגענדע נעוואַלטיגע שלאַגען צישטערט איך דען הלדערן לאָן, אונד רייגלעטע זיך אין אים אויגענבלק פּיעל בר ککבא צור ערדע הין.

אַטטע אונד קוטאָער ערהאָבען אין פּראַטטפּפּ-שייא. אין קוטאָער הייב דען הלדערן הין קאָפּף אַב, אים אירן אלס דייגעפּטיגען דעם קאַזיעד אַדרייען צו אי-בערגעגען.

דען יודען עגזאַמען פּראָפּען דעם פּאַרגס אידרעס אַנ-פּרעדרס דער מוטה ניכט. וווּהל וואַטטען זיא, דאס זיא ניכט מעהר דייגען קאָנגטען; אבער זיא וואַללטען עגזאַמען דיא ענדרע דער אַטטע אַללען; זיא וואַללטען שטערבען אונד שטערבען דאס בלוט אידרער אייגדע פּערגיסען. דא נאַכ בי אייגע מעטטעלייא, וווּא זיא וועלכטגעשיכט קיינע שטייגע קענגע, 580,000 יודען אונד יידיגען, גייזע אונד קינדער האַטטען זיך אין בוכט צוזאַמטענגעגוּרען; קיינע אַן אויהגען עגאַנג דען; זיא שטראַנגען אללע דען העלדענטאָד. אַן דען פּיעלען מוטיגע קינדען עגטקאַם אויסער נאָר אייגעס קינדע נור שטעגן. דער אַהן דעם רבן נאַפּלאַר, דעם אַאַרע אין אלטער מאַן האַטטע אירן בייא דער אַרטיריפּפּען אונד נשפּראָאַכען: „וווּא האַטטסט ניכט שטעגבען, דוא שטראַלגען אונגערעס פּרוטטענוווּהיגס." דאַנן האַטטע בר אירן אין אין פּערגאַרגענגענס קעללערגע; אַבערדער אונד בייא אַטטע אונד אין דער נאַכט אין דער שטאַדט גגלייטטע. דאַנן שטעגבען בן נאַפּלאַר

באַלד וואַר דאס הויז אין אַראָבערס. דער גרעטטע וויגאַנגז גגע-דעקט אונד פּערדאַמטען!

וועהרענד בר ککבא זיינע נאַנגע אויפטער קאַמפּפּגס דיעזעס פּוגקטע צוגעזאַמען האַטטע, וואַר אייגע אנדערע אַטטטהאַלטונג דער קוטאָער אונטער אויפהרונג אים־מס בעטטהס נעזוגטע דען דאַמפּף, דאס טהאַר זיך אַ אַטטגען. אבער דיא האַטטען שאַרפע נעגענוועהר נעשטנדען, אונד וווּרען צוריקגעשלאַגען וווּרדען. אַלס בר ککבא אויף דיע-זעס שוילאַטטצע דער קאַמפּפּגס עגשיגן, וואַר אין דער דיא נעפאַהר בעגרעגטטע. צו גלייכער צייט עגדאָך האַטטע דער אַטטע אַלדהערר אייגען שטראָם אויף דיא אַטטטגע אנגעהרען. דיא קרעפּפּטע דער בעלאַגערטען אין דער־שלייטטערס. דיא מוטטטגע נעגען דיא אַטטע פּאַן אויטטגען אונד נעגען דיא קוטאָער אים אונגעדן קעמפּפּען, דאַ נעלאַנג עס דען אַטטטשע שטרוטטפּקען אַרטטע בי־בשטע בי־בעקען, אונאַטהאַלטטאַם דראַנגען דיא אַטטע דורך דיע-יעלבע אין.

אין בוכט וואַר עדער צום קעמפּפּגס נעוואַרדען. מעגנגע, פּרוטטע אונד קוגדער אבטעטען אידר לעבען פּיר ניכטס אונד שטעללטטען זיך אין דיעטטען שאַרפען דען אוי-רגגגגרדען אַטטטרן נעטטגען. דאַ נאַכ בי אין פּורכטבאַ-רען נעטטטעגעל. אין דער שטטעגע דער־ערטטע שטאַרב בר ککבא אונד פּערגיסטעט אונדערדדגגן. מיט דיעגער אַנד שלידרטטע בי מעטטטע שטייגע נעגען דיא אַטטע אונד עגטשטעטטע־ען אדרע דיעטטע.

„בן כוכא. (ריף איהם אַטטע צו) לאַס דען נוטטע לאָזען ווידער־שטאַנד אונד עגגיג דרין?"

„פּעראַטטאַ!" שריי בר ککבא אונד שלידרטטע אין פּעלגטטטאַנד נאַך דיעזעס הטפּטע.

אטטע וואַנקטע נעטראָפּפּען אונד פּיעל. אים אללען נאַך ריף עי:

יודישע נייע צייטונג.

Redaktor: Dr. Jakob Lestschinsky.
Verlag: Jüdische Neue Zeitung, Berlin W 15, Kurfürstendamm 232.
Telephon: Amt Pfalzburg 3001.
Bezugspreis: Monatlich 3 Mk. Ausland 4 Mk.
Anzeigenpreis: Die 7-gespaltene Millimeterzeile 1 Mk.